

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 17Csp/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201882
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Markéta Marečková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2021:8721201882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom JUDr. Markétou Marečkovou v právnej veci žalobkyne Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 300,-- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. P r i z n á v a žalobkyňi voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom doručeným súdu 15.07.2021 žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.520,33 eur a na náhradu trov konania titulom primeraného finančného zadostučinenia. V konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20C 112/2014 bola žalobkyňa ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. Žalobca (terajší žalovaný) si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 2.520,33 eur s príslušenstvom. Okresný súd Poprad žalobe v celom rozsahu vyhovel rozsudkom z 13.02.2018, avšak Krajský súd Prešov rozsudkom sp. zn. 2Co 10/2019 zo 17.06.2019 rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 04.09.2019. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa poukázala na primerané finančné zadostučinenie, ktoré má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Primerané finančné zadostučinenie žalobkyňa požaduje vo výške 2.520,33 eur, keď žalovaný sa chcel na jej úkor bezdôvodne obohatiť o túto sumu.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobnému návrhu so žalobou nesúhlasil. Namietal, že žalobca v súdnom prípade nie je osobou, ktorá by úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp. zn. 20C 112/2014, nakoľko žaloba podaná žalovaným nebola rozsudkom Okresného súdu Poprad zamietnutá pre porušenie spotrebiteľského práva žalobcu, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného pre nepreukázanie splnenia povinnosti vyžadovaného zákonom o bankách. Žalovaný preto namieta nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v konaní, nakoľko ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Poprad, žalovaný sa nedopustil porušenia

spotrebiteľských práv žalobcu. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa ako úverový dlžník si podľa vedomosti žalovaného naďalej neplní svoje zmluvné povinnosti voči postupcom. Priznaním primeraného finančného zadosťučinenia za takého skutkového stavu, podľa názoru žalovaného, vedie k narušeniu proporcionality a zneužitiu ochrany, ktorá sa slabšej strane poskytuje, pričom súd by uvedenému podľa názoru žalovaného nemal priznať súdnu ochranu. Poukázal na skutočnosť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze. Ak by súd dospel k záveru, že práva uplatňované v tomto konaní žalobca získal v dôsledku rozhodnutia súdu v spotrebiteľskej veci, je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová Ves vo veci sp. zn. 7C 101/2015, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co 55/2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co 12/2018.

3. Žalobkyňa sa v replike nevyjadřila.

4. Žalovaný sa v duplike nevyjadřil.

5. Pojednávania vo veci sa nezúčastnila žalobkyňa a žalovaný, u ktorých súd mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie. Neúčast' žalobkyne ospravedlnil právny zástupca žalobkyne, súhlasil s pojednávaním v jej neprítomnosti. Neúčast' žalovaného ospravedlnila právna zástupkyňa žalovaného, súhlasila s pojednávaním v neprítomnosti žalovaného. V zmysle § 180 Civilného sporového poriadku súd pojednával v neprítomnosti žalobkyne a žalovaného.

6. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne na podanej žalobe trval, žiadal, aby jej súd vyhovel a priznal žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní zotrvala na písomných vyjadreniach žalovaného a na námietke nedostatku vecnej pasívnej legitímácie v konaní z dôvodu, že k porušeniu práv spotrebiteľa žalobkyne došlo zo strany banky pre nedodržanie postupu pri postúpení pohľadávky. Taktiež namietala výšku uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia. Poukázala na to, že primerané finančné zadosťučinenie nemá slúžiť k obohateniu žalobkyne, ktorá s ohľadom na predloženú platobnú históriu nezaplatila ani len istinu poskytnutého úveru. Žiadala žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie prostriedkami procesného útoku: výsluchom právneho zástupcu žalobkyne, prostriedkami procesnej obrany: výsluchom právnej zástupkyne žalovaného, pripojenými listinnými dôkazmi: rozsudkom Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 20C 112/2014 z 13.02.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 10/2019 zo 17.06.2019 a ostatnými listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súčasť spisu, z vykonania ktorých súd zistil skutkový stav:

9. V predmetnom konaní žalobkyňa uplatnila voči žalovanému nárok titulom § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. ako osoba, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa a v tomto konaní uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného vo výške 2.520,33 eur. Uplatnená výška primeraného zadosťučinenia podľa vyjadrenia žalobkyne predstavuje sumu 2.520,33 eur, ktorú uplatnil žalovaný vo vzťahu k žalobkyňi v konaní sp. zn. 20C 112/2014.

10. Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 20C 112/2014 z 13.02.2018 súd zaviazal žalovanú (v tomto konaní žalobkyňu) k povinnosti zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní žalovanému) sumu 2.520,33 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % p. a. od 21.03.2012 do zaplatenia formou pravidelných mesačných splátok a to vo výške 20,-- eur mesačne splatných do konca kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia jednej splátky a rozhodol o práve žalobcu voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

11. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 10/2019 z 17.06.2019 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 20C 112/2014 a žaloba bola zamietnutá, súčasne Krajský súd priznal žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a

povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Po vykonaní dokazovania súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a dospel k záveru, že žaloba v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je v základe dôvodná a vo vzťahu k výške čiastočne dôvodná.

14. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp. zn. 20C 112/2014 po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove dňa 17.06.2019 bola úspešnou stranou sporu, pričom predmetom bol spotrebiteľský spor, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto porušenie práva a povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bolo spôsobené a privedilo ujmu spotrebiteľovi.

15. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

16. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

17. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

18. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

19. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

20. Vecná legitímácia, či už aktívna alebo pasívna, sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie účastníkov, vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Nedostatok vecnej legitímácie vedie k zamietnutiu návrhu na začatie konania meritorným rozhodnutím. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce,

či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

21. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

22. Pokiaľ žalovaný v konaní namieta nedostatok vecnej pasívnej legitímácie, súd konštatuje, že v konaní Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 20C 112/2014 v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Prešove vo veci sp. zn. 2Co 10/2019 žalobcom bol EOS KSI Slovensko s.r.o. (v tomto konaní žalovaný). Súd sa preto nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že práva spotrebiteľa porušila banka - Slovenská sporiteľňa a.s., ktorá neplatne postúpila na EOS KSI Slovensko s.r.o. pohľadávku voči žalovanému v konaní sp. zn. 20C 112/2014, teda je vecne pasívne legitimovanou stranou sporu v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

23. Žalovaný bol subjektom, ktorý titulom neplatne postúpenej pohľadávke voči žalobkyni uplatnil nárok na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a teda voči žalobkyni ako spotrebiteľovi konal a postupoval v rozpore so zákonom. Právoplatným skončením konania vo veci sp. zn. 20C 112/2014 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie.

24. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobkyňu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni a ktorým žalobkyni spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti.

25. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil.

26. Žalobkyňa vo veci sp. zn. 20C 112/2014, v ktorom bol voči nej uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy bola vystavená do rozhodnutia Krajský súd v Prešove psychickému vypätiu, stavu právnej neistoty, keď jej hrozilo, že jej bude uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 2.520,33 eur s prísl. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia súd sa ale nestotožnil s uplatnenou výšou primeraného finančného zadosťučinenia 2.520,33 eur, ktorá suma bola totožná so sumou, vo vzťahu ku ktorej hrozilo žalobkyni, že bude jej uložená povinnosť túto sumu zaplatiť žalovanému.

27. Výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Zohľadňujúc tieto kritéria súd za primerané finančné zadosťučinenie vzhľadom na všetky okolnosti prípadu považuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,-- eur. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, je satisfakciou za stav ohrozenia majetkovej sféry žalobkyne, satisfakciou za stav, ktorý v priebehu konania sp. zn. 20C 112/2014 musela žalobkyňa znášať a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

28. V nadväznosti na uvedené súd konštatuje, že primerané finančné zadosťučinenie je postačujúcou sankciou pre žalovaného zohľadňujúcou všetky okolnosti prípadu. Suma 2.520,3 eur ako primerané finančné zadosťučinenie uplatnené žalobkyňou súd považoval za absolútne neprimeranú okolnostiam veci. Žalobkyňa neplnila žalovanému ani právnomu predchodcovi žalovaného sumu 2.520,33 eur, súd právoplatne nerozhodol o povinnosti plniť, navyše je zrejmé, že titulom spotrebiteľského úveru žalobkyňa doposiaľ podľa vyjadrenia žalovaného nesplatila ani poskytnutú istinu úveru. Súd nevidí ratio priznať ako primerané finančné zadosťučinenie sumu, ktorá hrozila žalobkyňi, že bude zaviazaná na jej plnenie. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2.520,33 eur, už podľa názoru súdu by malo znaky konania spotrebiteľa v snahe získať finančné prostriedky v neadekvátnej výške. I keď je spotrebiteľ slabšia strana sporu, ochrana formou primeraného finančného zadosťučinenia musí byť v súlade s princípom spravodlivosti.

29. Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate rozsudku a v prevyšujúcej časti nad rámec primeraného finančného zadosťučinenia 300,-- eur žalobu zamietol.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia závisela výlučne na úvahe súdu. O výške trov konania rozhodne súd uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.